

זמני השבת בפינסק:

הדלקת נרות: 17:20

מנחה ע"ש: 17:20

שחרית: 9:15

מנחה: 17:10

יציאת השבת: 18:40

השבת בפינסק

יוצא לאור ע"י תלמידי ישיבת "פאר ישראל" פינסק, ברוס

פניני הפרשה

הרב שלמה רוזנשטיין שליט"א

ולהתאמן, להתייגע ולעמול, כדי להשיג את ההבנה הנכונה ואת האמת הקיימת. כך מבין התלמיד היטב, כי את התורה אין אפשרות להבין תמיד במבט חטוף. ולעיתים ישנם דברים שנואים אמנם בתחילה שאינם תואמים לדברים אחרים שלמד בעבר, ורק העיון וההתעמקות בתורה יכולה לגלות בפניו את האמת. אך חובה עליו תמיד לנסות ולחפש לדרוש ולחקור אחר אותה אמת כי האמת בוודאי מצויה בתורה ואי הבנה תלויה אך ורק בחוסר עיון ועמקות של הלומד.

דרך הלימוד וההתעכבות על דרך הלימוד, היא למעשה המפתח לקיום חיים של אמונה, חיים יהודיים על פי התורה!!!

יסוד זה נשמע אולי תמוה, אבל נראה שכך הם הדברים!!!

מי שלמד לחפש את האמת שבתורה, להתייגע ולהבין בדרך הנכונה מהי האמת המסתתרת, חינך את עצמו למעשה להבין כי התורה, בכל מקרה, גם אם קשה לי לתפוש כרגע, היא אמת. השלב הראשון לכניסה אל עבודת ה' הוא מציאת הדרך הנכונה בלימוד שכן דרך הלימוד מכוונת את שיאית התלמיד לבירור האמת ולידיעה הברורה כי התורה מנהיגה את האדם בדרך אמת, ברורה ללא אפשרות סתירה או אי התאמה. האדם הנחך לאיש אמת ולמאמין כי מה שכתוב בתורה הוא ברור, זך, נקי ומזוכך, בבהירות נפלאה.

והיבר דומה לאדם הנוסע בכביש מירושלים לכיוון חיפה, ביציאה הוא מבחין בשלט המורה: "לחיפה סע ישר", במשך הדרך הוא רואה שלטים רבים נוספים המורים שכיוון נסיעתו הוא תל אביב, בית שמש, לטרון, אשקלון ועוד ערים, אך חיפה לא מוזכרת כלל, לאחר כמה עשרות קילומטרים הוא מבחין שוב בשלט המכריז כי זה כיוון הנסיעה לחיפה.

אותו אדם, כשראה את השלט תל אביב וכו' לא ירד מהכביש ולא פנה לאחוריו אלא יודע הוא ומשוכנע ומאמין לטכנאי ועובדי מע"צ, כי זו הדרך, כפי שנודע לו בתחילה, ובה הוא משוכנע. גם אם במשך הדרך ישנם שלטים המורים לו אחרת. הוא יודע כי זו הדרך, ונקודות ציון מידי פעם מספיקות לו כדי להחזיק מעמד ולהמשיך על המסלול.

הדוגמא המוחשית היומיומית שאנו יכולים לראות בחוש, לגבי דרך החיים הברורה שמציגה לנו התורה, היא ההתייעצות עם גדולי ישראל בכל עניין שהוא, גם כשאינו הלכתי כלל, מי ששמע את תשובותיהם ואת הניתוח החד והברור שלהם, השאלה הנכונה והאופי הברור והמוצק של התשובה המתקבלת, מרגיש בחוש כי האדם הגדול בתורה גדול הוא בישירות השכל וההיגיון, האמת והחדות קולחים מפיו ומלווים כל מילה ממילותיו ועצה מעצותיו.

ההשקעה הגדולה בדרך הלימוד העיונית בישיבות הקדושות היא אבן היסוד לשכנוע עקיף שנקודת המוצא הראשונית היא שכל דברי התורה אמת מוחלטת הם, ומכאן שיש לעמול ולהתייגע כדי להבין בשכלנו המוגבל את האמת הגדולה.

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לִפְנֵיהֶם: כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבִשְׁעֵת יֵצֵא לַחֲפְשֵׁי חָנָם: אִם גָּנַף יָבֵא גְּנָפוֹ יֵצֵא אִם בָּעַל אִשָּׁה הוּא וְיֵצֵא אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ: אִם אָדָּנָיו יִתֵּן לוֹ אִשָּׁה וְיִלְדָה לוֹ בָּנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וְיִלְדֶיָה תִהְיֶה לְאֲדֹנָיָהּ וְהוּא יֵצֵא בְּנֵפוֹ: (כ"א, א')

מיליוני סברות נאמרו ונכתבו על הגיונה של התורה, בהיכלי הישיבות אנו מוצאים צעירים ובוגרים עמלים למען מטרה אחת – "להבין" את עומק האמת, ליישב את הסברה ולבחון כיצד הגיע התנא או האמורא במחשבתו לאמת הברורה. השקעה רבה וגדולה זו, לשם מה?

שאיפתו של כל מחנך, היא, להביא את תלמידו לידי ההכרה הברורה, עד כמה דרך התורה "ברורה", ישרה ונכונה, ללא סתירות או אי התאמות, זורמת בכיוון אחד, ומכוונת לקראת מטרה ויעד נשגב ומופלא. להחזיר ולהפנים בתלמיד, כמה שמימית היא התורה, בלתי ניתנת להחלפה או לחיקוי, עד כמה דרכיה דרכי נועם, להורות חוקי חיים לכל חי, בהנהגה יומיומית שוטפת, בישרות מדהימה, התחשבות וחינוכיות בכל דין ומשפט.

כאשר יפנים התלמיד את ההכרה הזו ר"חיה" אותה, כאשר תיהפך הכרה זו לעיקרון מנחה ולהשקפת חיים ברורה, או אז יוכל לבוא המחנך ולומר כי התווה בפני תלמידו את דרך החיים הברורה. אמנם, אין סוף ניסיונות ומכשולים יערמו בדרכו של כל אחד, אלא שדרך ההתמודדות נלמדה והוקנתה לתלמיד.

טמון כאן רעיון חינוכי יהודי עצום שהוא היסוד המשמעותי ביותר לחינוך הדור הצעיר לתורה בדרך ישראל סבא!!!

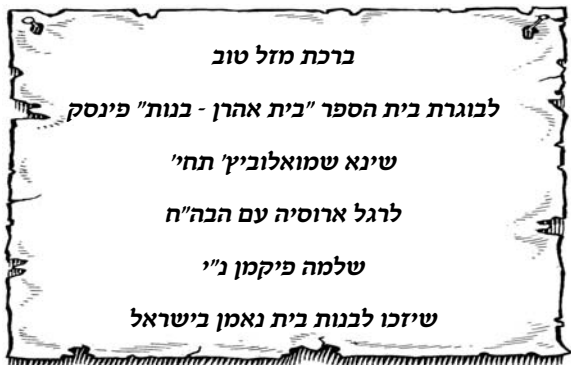
פרשת משפטים היא מפתח הכניסה לעולם החוקים והדינים העבריים, שכל כולם אמת חד משמעית רצופה בהיגיון חד וברור. רש"י הירש מאריך בתחילת פרשתנו להסביר את החוק המחנך: "חוק העבדים", את ההיגיון הצרוף שמאחורי חוק זה ואת האמת המדהימה שמאחורי כל ציווי ה' בפרשה זו. ונגד כל זה את האבסורד שבהתייחסות מערכת החוקים המקובלת לעבירות הגניבה והמרמה.

כאשר לימד אדם את תלמידו להשתמש בתוכנת מחשב מסוימת, אין זה בהכרח כלל שיוכל אותו תלמיד לדעת להשתמש בתוכנה אחרת. אך כאשר מלמדים ילד קטן ללכת, אין הבדל מהו מקום הליכתו, פעולת ההליכה אחת היא ואין צורך ללמד ללכת בכל מקום. כאשר הובנה הפעולה, יוכל הילד להתמודד עמה בכל מקום, לאט לאט יוכל הוא לעשות זאת גם בתנאי שטח קשים ומכשוליים ביותר. ובדומה לכך, כאשר ילמד כיצד פועל המחשב וירד לעומק דרך פעולתו, יוכל לדעת כיצד להפעיל כל תוכנה.

כאשר מבין התלמיד לחלוטין, כי דרך התורה חלקה וישרה ללא עיקולים כלשהם באמיתותה, והוא יודע שכדי להבין את עומק ישרותה יש להתאמן לעיתים ולהתייגע. במצב כזה, גם אם לא ימצא תשובה לפרט מסוים, לא יהווה הדבר הפרעה כלשהי באמונתו התמימה כי זו הדרך, הוא יבין וידע ששילכלו ויכולת תפיסתנו הם אלו המפריעים היחידים בגילוי אותה אמת שבוודאי קיימת.

מיליוני סברות נאמרו ונכתבו על הגיונה של התורה, בהיכלי הישיבות אנו מוצאים צעירים ובוגרים עמלים למען מטרה אחת "להבין" את עומק האמת, ליישב את הסברה ולבחון כיצד הגיע התנא או האמורא במחשבתו לאמת האמורה.

למען האמת, החינוך כיום בישיבות בנוי ומושתת על יסוד זה. כי העיון והעמקות בלימוד התורה, בירור הסוגיות והוויכוח להשגת ההבנה הנכונה של הדברים, הם יסוד וראש, לחינוך התלמיד כי התורה חייבת להיות אמיתית, הגיונית, והיא אכן כך, אלא ששומה עלינו לחקור

העלון מוקדש לרפואת ר' ראובן בן טובה גיטל

סיפור לשבת

רבות. כל כוונת הנישואין לא הייתה אלא להקדים רפואה למכה, והנה לפתע נחתה עליו מכה חדשה מכיוון בלתי צפוי לחלוטין! סח רבי שאול את ליבו, בעדינות וברכות, לפני האישה שעל פי תורה הייתה כלתו לכל דבר. פייס אותה בדברים ואף הציע לה פיצוי כספי נכבד מאוד אם תיאותר להתגרש מבנו – עשרת אלפים דוקטים. האישה, שהייתה הגונה וטובת-לב, הסכימה להצעה.

בתוך זמן קצר הוזמנו בחשאי שלושה דיינים לביתו של רבי שאול, כדי לכתוב גט ולהסדיר את הגירושין. רגע קודם שהחלו הדיינים בכתיבת הגט, ביקשה האישה לשוחח עם מאיר, בעלה, ביחידות.

פנתה אליו ואמרה לו: "שמע נא, יודעת אני כי כל גדולי עולם מתדפקים על דלתכם ומעוניינים בך לחתן. בקשה אחת לי אליך, בטרם יפרדו דרכינו לנצח, אנא בטובך, הקשב גם להצעת השידוכין שבפי. מבקשת אני להציע לך בת ישראל מיוחסת ועשירה, יראת שמים ומלומדת".

"במי המדובר?" תהה מאיר.

"בי עצמי", ענתה והשפילה עיניה. "יש לי הון תועפות עשרת אלפים דוקטים שאני מקבלת מאביך בעבור הסכמתי לגט. כמו כן אני מיוחסת, בהיותי בתו של הגאון רבי פינחס, גיסו של מורנו ורבינו הרמ"א (רבי משה איסרליש זצ"ל) מקראקה".

מאיר היה מופתע. האישה המשיכה ודיברה: "לאחר מות אבי חליתי קשות והגעתי עד סף מוות. לפתע הופעת כמלאך משמים, ולאחר שקידשת אותי כדת וכדין, חשתי כיצד החיים שבים לזרום בעורקיי. אתה נתת לי חיים, נתת לי חשק וכוח לקום ולחיות מחדש. ואתה עלול גם לקחתם ממני בחזרה. בידך תלוי הדבר".

הדברים האחרונים הרעישו את נפשו העדינה של מאיר. לאחר שהרהר בדבר, ונכנסו הדברים עמוק עמוק בליבו, נכנס לחדר שבו ישבו הדיינים והודיע להם שאין בדעתו לתת גט. "הנערה הזו יתומה היא, בת גדולים, ואינני מוכן לצערה. רוצה אני לחיות עימה ולהרנין את ליבה כל ימי חיי".

לא הועילו כל דברי השכנוע של אביו, מאיר נותר נחוש בהחלטתו. הגיעו הדברים ובאו עד שולחנו של דוד האישה, הרמ"א. "ספק רב אם יכולה היא עוד ללדת ילדים", טען רבי שאול, את דבריו באוזני הרמ"א. הרמ"א שמע את כל הצדדים הנוגעים בדבר והרהר בעניין זמן ממושך. לבסוף קבע כי אם אכן רצונו של מאיר להוסיף ולחיות עם האישה שקידש, אין בכך כל פסול. "ובאשר לגילה - ברצות ה' אף תזכה לפרי בטן".

קיבלו הכל את הכרעתו של הרמ"א והסכימו להמשיך את קשר הקידושין. כעבור כשנה נולדה למאיר ולאשתו בת ונקרא שמה בילה. ברבות השנים נישאה לגאון המפורסם רבי יונה תאומים שהיה אב בית הדין בקהילות מץ וניקלשבורג וחיבר את הספר 'קיקיון דיונה'.

* * *

ידעו והבינו ר' שמואל ובנו ר' מאיר, כי הזיווג הוא אכן זיווג מן השמים. ולפי דרך הטבע לא היה כל סיכוי בעולם לגרום לשידוך זה לצאת אל הפועל. סובבה ההשגחה גזירה על הנער שאול להינשא לבת המלך הגוי, ובלבד שיישא אישה יהודיה זו בפזיזות. כעת משקבלו את דין 'הזיווג מן השמים' באמונה, חיו חיים טובים ומאושרים, חיים של אמונה ושמחה שהם מושגחים בידיים הטובות ביותר של בורא העולם. כי אחרי הכל, זהו 'זיווג אמיתי מן השמים'.

נכנס ויוצא כבביתו שלו, היה ר' שאול וואהל בן בית בארמונו של המלך בממשלת פולין שלפני כארבע מאות שנה. אין מי שיאמר לו מתי יכנס ומתי יצא שכן אהוב ונערץ היה אצל המלך. מידי פעם היה מגיע בלוויית בנו מאיר, שהיה צעיר, חסון ונאה, מפופל ובעל כישרונות ברוכים. ואשר נשא חן בעיני כל רואיו.

אט אט עם צמיחתו של הנער נתן בו המלך עינו וחשק לקחתו לחתן עבור בתו. אך מכיוון שהיה בן לאומה יהודית נאלץ להגיש שאלה אל האפיפיור, כדי שיאשר את היכנסו של הנער הצעיר בדת הנוצרית, ויתיר את הנישואין.

רבי שאול חש כי סוד כלשהו מתגלגל באוויר, אך מהו הסוד - לא הצליח לגלות. יום אחד גילה את אוזנו, אחד מידידיו הקרובים למלכות, את הסוד. כששמע זאת רבי שאול נחרד עד עמקי נשמתו. הוא חשש מפני תשובתו החיובית של האפיפיור, והבין שעליו לפעול במהירות להצלת נשמתו של בנו אהובו. לא נותרה לו ברירה אלא להשיא את הבן מיד בו ביום.

אך איך יעשה זאת? איך ביום אחד ימצא כלה תואמת לבנו, וכן איזו נערה תסכים להינשא בבחילות כזאת, בו ביום? במוחו של רבי שאול צצו מחשבות רבות, הוא ניסה לייגע מוחו בפיתרון מהיר להיחלץ מן הצרה. לפתע, צץ רעיון מבריק במוחו - את בנו ישיא עם אישה יהודיה הנוטה למוות, כדי שלאחר מותה יוכל הבן למצוא לו אישה הראויה לו. וכל זאת רק בשביל להינצל מגזירת המלך.

בירור אצל רופאי ורשה הביא אותו אל יהודייה באמצע שנותיה, חולה במחלה אנושה, ששכבה על ערש דווי והרופאים נואשו כליל מחייה. האישה הביעה את הסכמתה להצעת השידוך ועוד באותו יום נשא מאיר כליל המעלות את היהודייה הגוססת והמסכנה לאישה.

* * *

כעבור ימים אחדים הגיעה תשובתו החיובית של האפיפיור המאשר את ביצוע השידוך, ועד מהרה קרא המלך לארמונו את ר' שאול ובנו מאיר. אך הצעה זו איחרה את המועד - רבי שאול הציג את שטר הנישואין של בנו לפני המלך, והמלך המאוכזב נאלץ לוותר על משאלת ליבו. ר' שאול נשם לרווחה לרגל ביטולה של הגזירה הנוראה מבלי שישים לב לכך המלך, כדי לא לעורר חשדות מיותרות.

* * *

שלוש שנים חלפו מאז אותו מקרה. יום אחד התדפקה על דלת ביתו של רבי שאול אישה בלתי מוכרת ופנתה אל בעל הבית: "שלום, אני כלתך, אשת בנך", אמרה. רבי שאול היה אחוז הלם. הוא התקשה להאמין כי לפניו עומדת אותה חולה שהרופאים קצבו לה ימים אחדים.

והאישה המשיכה: "אכן, הרופאים אינם יודעים להסביר את התאוששותי המפתיעה והם מגדירים אותה נס רפואי", אמרה האישה נוכח פניו הנדהמות של רבי שאול. "אולם אני יודעת את ההסבר לכך. כששכבתי במיטתי, חולה במחלתי, חשתי באובדן טעם החיים. לא הייתה לי סיבה להילחם במחלה והיא עמדה להכריעני. נישואי לבנך נסכו בי רצון חדש לחיות, וכך הצלחתי להתגבר על מחלתי הקשה".

רבי שאול לא ידע את נפשו. בחלומותיו השחורים ביותר לא תכנן להשיא את בנו המוצלח לאישה המבוגרת ממנו בשנים